

Børne Blad

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 36.

8de september 1895.

21de aarg.

3 uelit!

Børneblad.

udkommer hver søndag og koster 50 cents for året, betalt i forstud. I pakker til en adresse paa over 5 etspr. leveres det for 40 cents, og over 25 etspr. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Bøgene og bestillinger, samt alt, hvad der angaar expeditionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Anden aargang.

Femogtredivte lelse.

Den første artikel.

V. Styrelsen.

ABC-klassen: Rom. 8, 28: „Vi ved, at alle ting tjener dem til gode, som elsker Gud.“

Katekismus-klassen: Samme som ovenfor og Matt. 10, 29, 30: „Sælges ikke to spurve for en penning? Og ikke en af dem falder til jorden, uden eders fader vil. Men endog alle eders hovedhaar er talt.“

Forklærings-klassen: Samme som ovenfor og Mos. 50, 19, 20: „Jofef sagde til dem (sine brødre): Frøgtet ikke; thi er vel jeg i Guds sted? Men I tænkte ondt mod mig; men Gud tænkte det til det gode“ — samt Salme 37, 5: „Vest din vei paa Herren og forlad dig paa ham! Han, han skal gjøre det.“

T i n k.

„Forbærer mig mod al fare, afvender og forhindrer alt ondt.“

(Kot, Bbh. 11; Jofef, Bbh. 18-23; Moses, Bbh. 24; Israels børn, Bbh. 25-28; Jesus, Bbh. 54; Disciplene, Bbh. 76).

I Frankrig levede der engang en fattig gut, som alle mennesker kaldte velle Peter. Hans forældre var døde og han maatte gaa og bette for godtsfolks døre. Han kunde synge vakkert, og han gif derfor sjelden tomhændet bort fra nogen dør. Men det merkelligste ved ham var, at han altid pleiede at sige: „Det kommer ovenfra“, hvad der saa møbte ham. Svergang han modtog en almisse, sagde han: „Jeg takker; den kommer ovenfra.“ Engang da han gif gjen-nem en by, kom en heftig storm og rev en tagsten ned; den traf hans skulder, saa han styrtebe til jorden. Hans første ord var: „Det kommer ovenfra.“ Folkene lo ad ham og sagde, at det var jo en nokfaa naturlig ting, at stenen faldt ovenfra og ikke nedefra. Men se, et minut

senere ved den samme storm faldt et helt tag ned, saa tre mennesker blev dræbte paa gaden. Havde velle Peter faaet forsøtte sin gang usforlyrret, saa vilde han just være kommen til stedet i det øieblik, da taget faldt ned, og han var da bleven dræbt. Det kom saaledes virkelig ovenfra, at stenen faldt ned paa ham, men ikke blot fra taget, det kom fra himmelen. — En anden gang skulde velle Peter bringe et brev fra en fornem mand til den nærmeste by, og han fik paalæg om at skynde sig, saa meget han kunde. Undervejs maatte han hoppe over en dyb og bred vandgrøft. Men den var for bred, og Peter var for liden, han faldt ned i og var nær ved at drukne. Brevet tabte han i det bløde dynd og kunde ikke finde det igjen. Da han endelig efter stort besvær var kommen sig op, sagde han: „Det kommer ovenfra“, og gif saa tilbage for at fortælle den fornemme herre om sit uheld. Denne blev meget vred og jagede ham ud af døren med sin pisk. Da Peter kom ud paa gaden, sagde han: „Det kommer ovenfra.“ Men den følgende dag sendte den samme herre bud efter ham og sagde: „Se, der har du to dukater, fordi du faldt i vandet. Var brevet kommet til sit rette sted, saa havde jeg nu været høist ulykkelig; omstændighederne har forandret sig.“ — Der kunde fortælles endnu mere af samme sort om Peter. Da han allerede var en stor Peter — man kaldte ham dog fremdeles velle Peter — kom en rig engelskmand, som havde hørt tale om ham, til den by, hvor Peter opholdt sig; han sendte bud efter ham for at give ham en almisse. Da Peter traadte ind i stuen, spurgte englænderen ham: „Hvorfor tror du jeg har sendt bud efter dig?“ Peter svarte: „Det kommer ovenfra.“ Dette behagede englænderen. Efter at have betænkt sig en stund, sagde han: „Du skal have ret, jeg vil gjøre dig til min tjener, og du skal faa det godt; tager du mod tilbudet?“ „Det kommer ovenfra, hvorfor skulde jeg ikke tage mod det?“ sagde Peter. Den rige englænder tog ham med sig og reiste. — Lang tid derefter, saer fortælleren, hørte vi, at englænderen ved sin død havde testamenteret Peter en stor sum penge, og at han boede som en velstaaende mand i Birmingham. Men han blev fremdeles at sige om alt, hvad der møbte ham: „Det kommer ovenfra.“

— Enhver Noah finder sin ark.

— Herren stiller sig mellem den retfærdige og hans fiender, ligesom han stillede skytten mellem Israel og agypterne.

— En lærd mand blev spurgt, om han troede paa Guds forlyh. „Ja“, svarte han, „ved de store begivenheder i livet.“ „Det var daarlign tænkt“, svarte en gammel kristen ham, „er da ikke de smaa ringe og led paa fæden ligesaa nødvendige til at holde det hele sammen som de store?“

Lessons for the Sunday School.

SECOND YEAR.

Thirty-fifth Lesson.

THE FIRST ARTICLE.

V. Providence of God.

ABC Class: Rom. 8, 28: "We know that all things work together for good to them that love God."

Catechism Class: Same as above and Matt. 10, 29, 30: "Are not two sparrows sold for a farthing? And not one of them shall fall upon the ground without your Father. But the very hairs of your head are all numbered."

Explanation Class: Same as above, Gen. 50, 19, 20: "Joseph said unto them: Fear not; for am I in the place of God? But as for you, ye thought evil against me; but God meant it unto good,"—and Ps. 37, 5: "Commit thy way unto the Lord; trust also in him; and he shall bring it to pass."

SUGGESTIONS.

"Protects me from all danger, and preserves me and guards me against all evil."

(Lot, B. H. 11; Joseph, B. H. 18-23; Moses, B. H. 28; Israel, B. H. 25-28; Jesus, B. H. 54; Disciples, B. H. 76.)

Bernard Gilpin, accused by the Roman Catholics of heresy, set out for London to be tried by Bishop Bonner. His favorite maxim was, "All things are for the best." Upon his journey an accident happened, and he broke his leg. "Is all for the best now?" asked a scornful companion. "I still believe so," Gilpin replied. And so it proved; for before he was able to resume his journey, Queen Mary the Bloody died, and, instead of going to London to be burned, he returned home in triumph.

— A missionary in Jamaica was benighted in a very dangerous part of his way, which lay along a steep precipice. A misstep in the dark meant death. But a little insect, called the candle-fly, came to his relief, hovering about the missionary and lighting him over the rough places till danger was past.

— The poet Cowper, in a fit of insane melancholy, resolved to drown himself in the Thames. He ordered a coachman, who was well acquainted with London, to drive him to Blackfriars Bridge. Strangely enough the man drove all over London, but could not find the bridge. At this Cowper's mood changed, and he directed

the driver to take him home. When he reached his room, he composed that beautiful hymn,

"God moves in a mysterious way
His wonders to perform."

— The mind of a pious workman was much occupied with the works and ways of God, which appeared to him full of inscrutable mysteries. One day, in visiting a ribbon manufactory, his attention was attracted by an extraordinary piece of machinery. Countless wheels and thousands of threads were twirling in every direction. He could understand nothing of their movement. He was informed, however, that all their motion was connected with the centre, where was a chest which was kept shut. Anxious to understand the principle of the machine, he asked permission to see the interior. The reply was, "The master keeps the key." The words came to him like a flash of light. Here was a word for himself. Here was a solution of all his perplexing doubts, "The Master keeps the key."

— A traveler in Italy once asked a hermit, how he could venture to live alone in a hut on the top of a mountain, a mile from any habitation. He replied, "Because Providence is my very next door neighbor."

— Franz, a city boy, had been picking raspberries in a forest. A severe storm arose as he was going home, and he sought shelter in a hollow oak near the road. All at once he heard a voice calling, "Franz, Franz, come, come, be quick!" He started, and the next instant the tree was struck by lightning. "Ah," he said, "that voice came from heaven. God himself spoke to me in order to save me." Just then he heard the same voice again calling. It was a countrywoman, calling for her own son, whose name was also Franz. The boy told her how he was saved, and how he thought it was a voice from heaven. "Thank God, my child, for he appointed that I should call you by your name without knowing anything about you," she answered.

— A Christian merchant met, very unexpectedly, with great losses. He was tempted to doubt the wisdom of God's providence in allowing such trials to overtake him. He returned to his house one evening in a gloomy frame of mind, almost despairing. He sat down before the open fireplace in his library, "tossed with the tempest of doubt," and unable to find any comfort. Presently his little boy, a thoughtful child of six or seven, came and sat on his knees. Over the mantelpiece was a large illuminated card, containing the words, "His work is perfect." The child spelled out the words, and, pointing to the card, said, "Papa, what does 'perfect' mean?" and then, before his father could reply, the little fellow answered it himself, "Doesn't it mean that God never makes a mistake?" Here was just the thought that the harassed father needed, and it seemed to him as if sent at that moment from above.

Øg saa en stole!

En blæffad.

Taterbarnet.

(Fortættelse.)

ed disse ord opstod der en almindelig bevægelse rundt om; mange af de ældre nærmede sig, og de bemærkninger, som man kom med, viste, at hendes mor var fjendt og havde et godt navn blandt dem. Men ingen vovede at tiltale hende, førend høvdingen havde talt med hende.

Denne havde reist sig og betragtede Mirjam med et prøvende blik.

„Ja“, sagde han tilsidst, „dit ansigt viser, at du har vort folks træt. Har Zaki talt sandt? Er du Zamoras datter?“

„Man har sagt mig, at dette er min mors navn, men jeg har hverken kjendt hende eller min far.“

„Bed du, hvorfra de var komne?“

„Jeg stammede fra Ungarn og mor fra Spanien.“

„Og hvem har opdraget dig?“

„Kvinderne i den bande, som Kobasch var høvding for. Da han døde, blev Zisko høvding.“

„Hvorfor blev du ikke hos ham?“

„Hans kone Nasta slog mig, og derfor flggede jeg. Medlidende bondefolk har længe ladet mig bo hos sig, men tilsidst bragte de mig til et kloster, hvor man opdrog forældre-løse børn —“

Høvdingen rynkede sienbrynene. „Et frit taterbarn i kloster! Det er jo det samme som fængsel! Kommer du lige derfra?“

„Nei, man satte mig i tjeneste paa en forpattergaard ikke langt herfra. I dag blev jeg sendt ud i skoven for at samle kviste, jeg gik videre og videre, da jeg syntes, det var saa deilig i skoven, og sang glad en af mine sange. Jeg troede først, at det var effoet, som svarte mig, men det var Zaki; han tog mig ved haanden, og jeg fulgte ham.“

„Zaki har i tre aar søgt efter dig i bjerg og dal. Vil du vende tilbage til dit folk og følge vor stamme?“

Var det muligt, at Mirjam kunde betænke sig paa, hvad hun skulde svare? Hendes venner i Elsas havde glemt hende, hendes husbondsfolk foragtede hende — og her havde hun truffet en trofast ven og folk af sin egen slægt. Hun kastede sig ned paa knæ foran

høvdingen og sagde: „Ja, jeg vil følge med eder oberakt! Og jeg lover dig lydighed og trofskab.“

Høvdingen hævede sig og bredte sine hænder over hendes sjenkede hoved. „Hør mig“, sagde han med høi stemme, „jeg, Mihaly Samok, optager i denne stamme, hvis navn ingen maa nævne høit, Mirjam, datter af Sandor og Zamora. Enhver af os er forpligtet til at beskytte taterens barn.“

Glædesraab hørttes rundt om. Alle vilde hilse paa Mirjam eller byde hende plads i sin vogn. Snart efter gav høvdingen besæling til at bryde leiren, og inden kort tid var teltene nede, baalet slukket, hundene samlede, og derpaa satte hele følget sig i bevægelse i den modsatte retning af den, hvorfra Mirjam var kommen.

19de kapitel.

Ud i verden. — Hvad mangler hende? — Kirsebærerne paa greveslottet.

Mirjams hjerte bankede af glæde, og hendes øine straalte, da den vogn, hvori hun havde faaet plads, satte sig i bevægelse. Hun skjød feildugsdækket lidt tilside for bedre at kunne overse det lange tog, som langsomt bevægede sig henad veiens krumninger. Atter havde hun det som i fordums dage; hun hørte omkring sig det sprog, som hun havde lært i sin barndoms første aar, og han, som havde været hendes tro, beskytter, hvem hun var saa glad i og havde længtet saa efter, han var nu i hendes nærhed. Hele den store vide verden laa aaben for hende. Glemmt var mindet om livet hos de fastboende mennesker, og med jubel i sit bryst kunde hun ganske hengive sig til øieblikkets lykke.

Man skyndte paa marschen. Høvdingen vilde gjerne saa hurtig som muligt komme over grænsen; naar man var over den, vilde ingen mere kunne forlange pigen tilbage. Af denne grund ventede man ogsaa med afholdelsen af den fest, hvormed man gjerne pleiede at fejre optagelsen af et nyt medlem i banden. For Mirjam var allerede selve reisen som en fest; hver dag fik hun reise gjennem nye landskaber, hver dag fik hun høre de gamle sange, hvormed hun som et lidet barn var blystet i søvn, og som hun i sin opvæxt havde lært at elske. Og hele dette frie liv smagte hende langt anderledes end den utaalelige tvang paa Fugleskog. I Mirka Salofhs vogn sølte

hun sig ogsaa veltilmode. Mistra var en slegtning af høvdingen og indtog en anseet stilling i stammen; hun var en snild og venlig kvinde, der var ligesaa glad i at fortælle historier som Mirjam var glad i at høre dem, og derfor passede de to fortræffelig sammen. I samme vogn holdt ogsaa Mistras tre døtre til, hvis hovedsagelige beskæftigelse var at pynte sig og flette sit haar; desuden en gammel mor, som næsten altid sov og ikke var nogen til byrde.

Hver gang man stansede, kom Zafi hen for at snakke med sin veninde og faa hende til at fortælle alt muligt fra den tid, de havde været fletle.

„Snart er jeg en Mand!“ sagde han med lynende øine. „Og ve da Dikko, hvis han kommer i min vei. For hvert slag, som Nasta har tilspøjet dig, vil jeg kræve ham til regnskab.“

Og Mirjam var hjertens lykkelig over den kjæffe og elskværdige ven, hun havde faaet.

Da man var kommen over grænsen, og man ikke længere behøvede at have nogen beskyrning for hendes sikkerhed, fik hun lov til at følge med de andre unge piger ind i byerne og landsbyerne; her fulgte de kurve og andre ting, som sølgets kvindelige medlemmer havde arbejdet, mens mændene slibte kniver og sakse, flikkede kjedler og flettede stole. Nogle af dem, som ikke forstod sig paa noget haandverk, tjente penge ved gjøgletunster eller ved at spille paa violin eller andre instrumenter og maatte paa verisshusene glæde gæsterne ved sin musik og spille til dans for ungdommen.

Mirjam havde snarest muligt søgt at skaffe sig andre klæder, men havde dog indtil videre delvis maattet benytte sine bondepigeklæder; men da de kom til en by, tog Mistra hende med til en jødisk handelsmand, og kjøbte til hende et rødt skjørt og et sort kjoleliv af fløiel, begge dele med en hel del guldpynt paa. Zafi forærede hende et nyt halsbaand istedenfor det, som Nasta engang havde taget fra hende, og et par nydelige sko af rødt skind. I skørt denne dragt dansede hun samme dag for gæsterne paa „Den gyldne løve.“ Hun vandt stort bifald og fik en haandsfuld penge, som hun anvendte til at kjøbe en hel anden stas og pynt. Intet deraf var nyt, men pent at se til; saadanne handelsfolk har altid midler til at pynte op gamle ting og give dem et fint udseende. Men da Mirjam skulde betale af sin pynt, saa hun, at der ikke skulde faa penge

til. Foruden de penge, hun havde tjent ved at danse, maatte hun ud med hele resten af den paa Tuglestog optjente løn og lidt af de penge, hun havde faaet af doktoren, ogsaa. Det var et held for hende, at hun under sin tjeneste aldrig havde lagt den lille pung fra sig nogengang og saaledes ogsaa kom til at have den med sig ved sit uventede opbrud.

Mihaly Samot førte sin bande til Würtemberg og Bayern. Her pleiede der i løbet af sommeren at holdes mange fester, hvor hans musikanter og danserinder vilde tjene gode penge. Til vinteren vilde han derpaa reise til Italien eller til Spanien.

Spanien! Dette navn havde en fortryllende klang for Mirjams øre. Der var hendes egen mor født. Og den gamle Estrella, som ogsaa stammede derfra, kunde ikke fortælle nok om dette skønne land. I Andalusien var der som et paradys for taterne, og didhen drømte Mirjam sig ofte som til sit egentlige fædreland.

Kaar man hæver blikket høit og lader det hvæve vidt om, hænder det ofte, at man ikke ser ting, som ligger lige foran ens fødder. Saaledes gif det ogsaa til, at Mirjam under alle sine drømme ikke lagde ordentlig merke til alt, hvad der foregik omkring hende. Og dog skulde den dag komme, da det nye liv tabte sin fortryllesse for hende, og hun pludselig opdagede, at det havde en mangel, som var tilføelles for baade Samots bande og enhver anden taterstamme. Hun led ingen høre nød paa nogen maade; høvdingen var meget gunstig stemt mod hende, og hendes moders minde gjorde hende agtet blandt hele folket. Hun fik rigelig baade af spise og drikke, og med et grovt teppe over sig sov hun i Mistras vogn ligesaa godt som i sengen ved siden af den tykke Patriner. Hun havde lidet arbejde og megen moro. At flette kurve, plukke blomsterbuketter, spille paa zitar eller danse til tamburinens lyd — det syntes hende altsammen intet arbejde. Mistra og hendes døtre behandlede hende i alt som et barn i huset — eller kanske rigtigere: i vognen — og stammens andre unge piger ansaa hende endnu for ung til at kunne være misundelige paa hende. Og saa havde hun jo en trofast ven! Zafi var stolt af sin lille søster — saa kalte han hende — og overøste hende saaledes med alleslags gaver, at hun tilsidst knapt vidste, hvor hun skulde gjøre af dem allesammen. (Fortsættes.)

Et dukkeben i lungen.

Et ganske besynderligt og vistnok enestaaende tilfælde hændte sidste vinter i en af vore smaabyer; et af byens blade fortæller derom omtrent saaledes:

En liden fireaars gammel gut havderevet porcellænsfoden af sin yngre søsters dukke, og optændt af harme herover farer hun paa broderen, der for at skjule dukkefoden putter den i munden. Søsteren slaar imidlertid til ham lige paa munden, saa foden farer — heldigvis uden at stanse i lustrøret, da barnet ifaaafald havde været dødens fagre bytte — lige luft i lungen.

Straks ulykkens hændte, blev lægen selvfølgelig budsendt; men denne fandt operationen ugjærlig, og af samme mening var ogsaa en speciallæge i Kristiania, som blev raadspurgt.

Nu begyndte en kummerlig tid for den lille gut, der idelig plagedes af en oplidende hoste, som tog mere og mere paa kræfterne og afmagrede det lille legeme i en saaaerlig grad, at døden nærmede sig med raske skridt.

Saa indtraf et mærkeligt tilfælde, der med engang gjorde en vending i den lilles tilstand. Moderen der pleiede barnet med den største kjærlighed, fødte en dag barnet i dets bøn om at maatte blive baaret ind i stuen for at se paa nogle billeder, og medens han betragtede disse, fik han et sterkt hosteanfald; under dette holdt han hænderne for munden, og da hosten var over, sagde han glad, at nu havde han foden i „lanken“.

Faderen og lægen blev straks tilkaldt, og det viste sig til forældrenes glæde, at dukkefoden virkelig var inde i en stor klump materie, som gutten holdt fast i haanden, medens han efter hosteanfaldet laa som død i sin moders arme. I elleve uger havde dukkefoden ligget i guttens lunge, og efter fjernelsen af foden opstod der et stort saar i lungen, hvorved gutten fremdeles udstod haarde lidelser, idet aandedrættet stadig beværedes. Ved lægens ihærdige omsorg kom imidlertid den lille efterhvert til kræfter og blev atter frisk og livlig.

Livet frelst ved en knap.

Svaares var — ifølge bladet „Dovre“ — tre gutter fra Røros ude paa jagt efter heiloer. Under en stans, da de tre gutter befandt sig i en kort afstand fra hinanden, gik studdet pludselig af for den ene, og fuglen traf ham i maven; heldigvis var det kun en salomrisle, han var bevæbnet med.

Gutten, der var let saaret, gik selv til lægen. Her viste det sig, at fuglen havde streift maven nogle centimeter og sad mellem huden og kjødet, saa den let kunde tages ud. Fuglen var aldeles sladrøft. Den havde truffet en knap i benklæderne og derved faaet en skraa retning opad.

Ifølge lægens udtalelser vilde studdet utvilsomt have medført døden, hvis fuglen ikke til alt held havde rammet bukseknappen.

Hvorledes studdet var gaaet løs, kunde hverken gutten eller hans kamerater forklare. Den saarede, der altsaa omtrent slap med skrækken, var i 13—14aarsalderen.

Opl. paa geogr. gaade i nr. 30.

Berlin, London	1	Bristol
	2	Edro
	3	Rouen
	4	Lillesand
	5	Idato
	6	Wilen.

Gaadespørgsmaal.

1. Hvilken tyrkisk ø blir til navnet paa en af de smaa profeter, naar man tager første bogstav bort?

2. Hvilken elv i Asien blir til et husdyr, naar man tager de to første bogstaver bort?

D. Andersen fra Brøns.

Bogstavgaade.

3 2 11 9 10 er et land i Europa. 3 10 11 2 var en grusom keiser. 6 7 8 er en drif. 5 6 7 8 er et dyr. 8 7 et tal. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 en korst bj.